

УДК 65.012.8:658

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ЯК СКЛАДОВА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Асп. К.С. Філімонюк, гр. ДФЕ-16
Науковий керівник проф. І.О. Тарасенко
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою дослідження є визначення основних елементів системи інформаційної безпеки як складової забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання: розкрити поняття інформаційної безпеки та визначити елементний склад системи інформаційної безпеки підприємства.

Предметом дослідження. Предметом дослідження є сукупність понять та положень, що визначають вимоги до побудови системи інформаційної безпеки підприємства в контексті забезпечення його фінансово-економічної безпеки.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів :

- розвиток теоретико-методичних положень у сфері інформаційної безпеки;
- пропозиції щодо удосконалення процесу формування ефективної системи інформаційної безпеки підприємства.

Результати дослідження. В реаліях сучасної української дійсності, що характеризуються високим рівнем нестабільності зовнішнього та внутрішнього середовища, підприємства змушені будувати стратегію власного виживання, засновану на широкому застосуванні інформаційних технологій, які є одним із основних переваг економічно розвинутих держав.

Інформаційні технології розширили коло можливостей підприємств, забезпечили прискорення процесів обміну та співпраці, відкрили доступ до більш ефективних методів управління, однак, одночасно, й створили умови для підризу власної економічної безпеки підприємств, зниження рівня стабільності їх фінансово-економічної діяльності. Інформація із фактора забезпечення ефективності виробництва перетворилася на один із засобів конкурентної боротьби, володіючи яким, підприємство здатне не тільки отримати реальний прибуток від її використання, але й забезпечити стабільність свого розвитку. Це ще раз підтверджує справедливність висловлювання: «Хто володіє інформацією, той володіє світом». За таких умов набувають актуальності питання захисту інформаційної складової економічної безпеки підприємства [1]. Питанням забезпечення фінансово-економічної безпеки приділяють значну увагу вітчизняні та зарубіжні науковці Л.І.Донець, В.І. Мунтіян, Г.В. Козаченко, В.П. Пономарьов, О.М. Ляшенко, Г. Пастернак-Таранушенко, В.Т. Шлемко і Ф.І. Бінько та ін., якими розроблено як понятійно-категоріальний апарат економічної безпеки, так і запропоновано механізм її реалізації. Однак, в умовах випереджаючого розвитку інформаційних технологій потребує уваги також питання вивчення інформаційної складової фінансово-економічної безпеки підприємства, як фактора забезпечення економічної стабільності підприємства. Саме тому, метою даного дослідження є вивчення особливостей формування ефективної системи забезпечення інформаційної складової економічної безпеки підприємства.

У зв'язку з цим більшість підприємств вирішення проблем по забезпеченню власної економічної безпеки пов'язують зі створенням сучасної корпоративної системи інформаційної безпеки, здатної сприяти захисту конфіденційності інформації від несанкціонованого доступу та нейтралізації факторів загроз економічній безпеці компанії.

Така система повинна забезпечувати максимальне скорочення рівня ризиків, пов'язаних з інформаційними технологіями, з мінімальним рівнем витрат на їх

реалізацію та володіти високим запасом гнучкості для самостійної адаптації в умовах мінливого зовнішнього середовища [2]. Створення ефективної системи інформаційної безпеки підприємства вимагає розробки ряду юридичних, організаційно-економічних та технологічних заходів, спрямованих на: своєчасне виявлення та запобігання розголошенню конфіденційної інформації, аналіз причин та умов їх виникнення і реалізації; вивчення каналів розподілу інформації, виявлення та призупинення несанкціонованого доступу до них; розробку механізмів оперативного реагування на загрози, засновані на використанні різного роду юридичних, економічних, технічних засобів та методів їх виявлення і нейтралізації; організацію спеціальної системи документообігу, що виключає можливість несанкціонованого отримання інформації; попередження різного роду форм незаконного втручання в інформаційні ресурси підприємства, що створюють загрозу для підриву його економічної безпеки. Однак, неперервний захист інформації можливий лише при створенні спеціальної системи захисту, побудованій з урахуванням індивідуальних особливостей кожного підприємства (організаційна структура, обсяг та характеристика інформаційних потоків, кількість та характер виконуваних операцій, функціональні обов'язки персоналу, характер клієнтів) та здатній забезпечувати комплексний захист на всіх етапах життєвого циклу економічної системи.

В цілому основними етапами розробки системи захисту інформації можна визначити:

1. Аналіз можливих загроз. На цьому етапі визначається перелік реальних загроз, які можуть завдати серйозних збитків підприємству.
2. Розробка системи захисту (планування). Цей етап реалізації системи захисту інформації передбачає розробку комплексної системи захисту як сукупності засобів, здатних протидіяти впливам різного характеру. Результатом даного етапу є розробка плану захисту організації від несанкціонованого втручання, який містить перелік компонентів інформаційної системи підприємства, що підлягають захисту та можливий вплив на них, мету захисту інформації, правила її обробки та користування персоналом і користувачами інформаційної системи підприємства, детальний опис розробленої системи захисту. Як правило, розроблений план захисту складається з пунктів, що характеризують політику безпеки, поточний стан системи, рекомендації по реалізації системи захисту, відповідальність персоналу, порядок введення в дію засобів захисту, дані про їх перегляд і склад.
3. На етапі реалізації системи захисту відбувається установка та налаштування, визначених планом, засобів захисту.
4. Етап супроводження системи захисту передбачає постійний контроль над процесами системи, реєстрацію подій, які відбуваються в ній, їх аналіз з метою виявлення фактів порушення безпеки функціонування інформаційної системи підприємства.

Висновки. Таким чином, інформаційна складова економічної безпеки підприємства в системі випереджаючого розвитку інформаційних технологій виступає основним фактором забезпечення захищеності інформаційних ресурсів компанії та важливим чинником стабільного функціонування підприємств, ефективна реалізація якого сприятиме не тільки збереженню комерційної таємниці, але й дозволить попередити можливість виникнення непередбачуваних фінансових втрат.

Ключові слова. Інформаційна безпека, система інформаційної безпеки, система.

ЛІТЕРАТУРА

1. Сороківська О.А. Інформаційна безпека підприємства: нові загрози та перспективи / О.А. Сороківська, В.Л. Гевко. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vchnu_ekon/2010_2_2/032-035.pdf;
2. Волков Я. Системы обеспечения информационной безопасности как часть корпоративной культуры современной организации [Текст] / Я.Волков // Финансовая газета, 2006. – №34. – С.15.